

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2556 ISSN 1906 - 7062

การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

The People's Participation in Local Political Election in Nongwaeng
Subdistrict Municipality, Lahansai District, Buriram Province

มานพ เข้มเมือง ¹

รศ.ประชัน คณะวัน ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน คือด้านการรณรงค์การหาเสียง การเลือกตั้ง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการตรวจสอบติดตามการเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มไปยังชุมชนต่างๆ ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Check-list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ และแบบปลายเปิด (Open-ended Form) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.9483

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า:

1. การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ด้านการรณรงค์การหาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง อยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำดังนี้คือ ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์การหาเสียงเลือกตั้ง และด้านการตรวจสอบติดตามการเลือกตั้ง ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากกว่านี้ รองลงมาคือ ควรให้มีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้มากกว่านี้ และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามตรวจสอบและติดตามการดำเนินการ ตามลำดับ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม การเลือกตั้งทางการเมือง ประชาชน

ABSTRACT

This research aims to study the participation of people in local election of Nongwaeng Municipality, Lahansai District, Buriram Province, in three factors: election campaigning, casting vote, monitoring and evaluating. The sample is obtained from population by fixing the size of sample in the table of Krejcie

and Morgan. The sample comprises of 375 people which is distributed to various villages by simple random sampling. The tool used to collect the data is three types of questionnaire: checklist, rating scale of six levels and open-end form. The value of reliability is obtained at 0.9483. The basic statistics used to analyze data is percentage, mean and standard deviation. From the research it is found that:

1. The participation of people in local election of Nongwaeng Municipality, Lahansai District, Buriram Province, in general scored is in moderate level, whereas in each factor, it is found that casting vote is highly scored, election campaigning scored is in moderate level and the monitoring and evaluating of election scored is in low level. The factor that carries value from high level to lower level is arranged as follows: casting vote, election campaigning, monitoring and evaluating election respectively.

2. The opinion and suggestion that is mostly found that the chance should be open to people to participate in any activity and secondly, election should be informed to public relation, and thirdly, the chance should be given to people to check and monitor the performance of Municipality respectively.

Keywords : Local Political Election Participation, People

บทนำ

ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้มุ่งเน้นให้เกิดการปฏิรูปการเมือง โดยการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้น ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน วางโครงสร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย การพัฒนาปรับปรุงจากข้อบกพร่องของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา การเมืองนั้นยังเน้นประเด็นไปที่นักการเมือง หรือที่เรียกว่า “การเมืองของนักการเมือง” ประชาชนที่เป็นเจ้าของประเทศ ซึ่งเป็นผู้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองไม่มากนัก เป็นการเมืองของนักการเมืองผู้มีอำนาจ แทบจะกล่าวได้ว่าเป็นผู้ผูกขาดทางการเมือง ดังนั้นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ต้องการเปลี่ยนการเมืองของนักการเมืองให้เป็นของพลเมือง โดยการเพิ่มสิทธิเสรีภาพให้พลเมืองและปรับประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนให้เป็นประชาธิปไตยโดยมีส่วนร่วมของพลเมือง และยังมีบทบัญญัติหลายมาตราที่ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีเป้าหมายที่จะปฏิรูปการเมืองไปสู่การเป็นประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนสร้างประชาธิปไตยที่พลเมืองทุกคนมีส่วนร่วมได้

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสิ่งสำคัญก็คือ “ประชาชน” และความสมบูรณ์แบบของระบอบประชาธิปไตยก็คือ การที่ประชาชนสามารถเข้ามามีสิทธิ มีเสียงในการปกครอง แต่เนื่องจากความจำกัดหลายๆ ด้าน เช่น การมีจำนวนประชากรมากเกินไปเกินกว่าจะเข้ามาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้โดยตรง จึงทำให้ประชาธิปไตยโดยอาศัยตัวแทนเข้ามามีส่วนร่วมประชาชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการเลือกตัวแทน ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงถือเป็นบทบาทสำคัญ โดยเฉพาะการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ที่ให้ได้มาซึ่งตัวแทน การเลือกตั้งที่เสรีและยุติธรรม จะเพิ่มโอกาสการถ่ายโอนอำนาจการปกครองอย่างสันติ เพราะจะเป็นหลักประกัน ประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ที่พ่ายแพ้การเลือกตั้ง ยอมรับผลของการเลือกตั้ง และยอมถ่ายโอนอำนาจไปสู่รัฐบาลใหม่ อย่างราบรื่น การเลือกตั้งที่เสรีและ ยุติธรรมจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถกำหนดรูปแบบของรัฐบาล และทิศทางนโยบายในอนาคตของรัฐบาล การยึดถือเสียงข้างมากเป็น เกณฑ์ในการเลือกตั้ง เป็นวิธีการในการจัดตั้งรัฐบาล และเป็นหลักในการตัดสินใจ ประเด็นสาธารณะต่างๆ แต่ไม่ใช่เป็นเหตุผลของการกีดกันเสียงข้างน้อย ไม่ว่าจะเพราะชาติพันธุ์ ความเชื่อทางศาสนา ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ระดับ รายได้ รัฐบาลหรือเสียงส่วนใหญ่ ที่มาจากการเลือกตั้งหรือการแต่งตั้ง ก็ตามไม่สามารถกลิดรอนสิทธิดังกล่าวได้ (จิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์. 2547 : 1)

การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลหนองแวง เป็นการเมืองภาคประชาชนที่ประชาชนได้รวมตัว กันแสดงพลังทางความคิดเห็นตามสิทธิ และอำนาจอันพึงมีพึงได้ในเรื่อง นโยบายการพัฒนาและการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดถึงการตรวจสอบ นักการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง เมื่อมีวิกฤตการณ์ปัญหาาร่วมกันและ ประชาชนรู้สึกวิตกกทุกข์ร้อนร่วมกันต้องการแก้ไขปัญหาและก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เมื่อค้นพบความไม่เป็นธรรม คอรัปชั่น การได้รับ ผลกระทบต่างๆ จากโครงการของภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่ไม่ดี จากโครงการของรัฐ มีความต้องการร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลง สิ่งไม่ดีให้กลายเป็นสิ่งดี เช่น การเปลี่ยนแปลงนักการเมืองหรือผู้บริหาร ที่ไม่ดีไปสู่คนที่ดี เป็นต้น รวมไปถึงการรวมตัวกันใช้สิทธิและอำนาจของ ประชาชน ในการแสดงออกซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงแนวทางสันติวิธีกฎหมาย และวัฒนธรรมประเพณีที่ต้งามในท้องถิ่นโดยไม่ละเมิดสิทธิและอำนาจของ ผู้อื่น (องอาจ จิตกุล. 2552 : 1)

การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2555 ที่ผ่านมา ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง คือไปใช้สิทธิเลือกตั้งค่อนข้างน้อย ประมาณร้อยละ 65.05 (เทศบาลตำบลหนองแวง. 2555 : 1) แสดงให้เห็นว่าการตื่นตัวทางการเมือง การเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิ และประชาชนส่วนใหญ่มีความศรัทธาในระบบการเมืองน้อย จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นค่อนข้างน้อย ไม่ว่าจะเป็นการร่วมรณรงค์ การเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิเลือกตั้ง และรวมทั้งการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ทั้งที่ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับสูง มีช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย แต่ประชาชนยังเพิกเฉยต่อสิทธิและหน้าที่ของตนเองในระบบประชาธิปไตย จากสถานการณ์ดังกล่าวจึงสมควรที่จะได้มีการศึกษาสำรวจถึง การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นและการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่อย่างจริงจัง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง โดยมีความมุ่งหวังว่าผลการศึกษาวิจัย จะเป็นข้อมูลสำคัญของเทศบาลตำบลหนองแวง ในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาทางด้านการเมืองท้องถิ่น ให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้การบริหารงานและดำเนินกิจการของเทศบาลตำบลหนองแวงให้มีประสิทธิภาพ มีความเจริญก้าวหน้า อันจะเป็นประโยชน์กับประชาชนและชุมชนมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ใน 3 ด้าน จากการบูรณาการตามแนวคิดของสัมพันธ์ เตชะอิก และคนอื่นๆ (2546 : 34) ได้แก่ ด้านการณรงคหาลเสี่ยงเลือกตั้ง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง จำนวน 11,052 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 149) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปยังหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา

และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9483

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขออนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงนายกเทศมนตรีตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ด้วยตนเอง แบบสอบถามจำนวน 375 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) ปรากฏดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	375	100.00
1. เพศ		
ชาย	182	48.50
หญิง	193	51.50
2. อายุ		
18 – 30 ปี	99	26.40
31 – 40 ปี	102	27.20
41 – 50 ปี	112	29.90
51 ปี ขึ้นไป	62	16.50
3. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า บาท 5,000	110	29.30
5,001 – 10,000 บาท	176	46.90
บาท 20,000 – 10,001	89	23.70
20,001 บาท ขึ้นไป	-	-
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา (6.ป)	148	39.50
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า	65	17.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือเทียบเท่า	101	26.90
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	13	3.50
ปริญญาตรี	48	12.80
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
5. อาชีพ		
รับจ้าง	111	29.60
เกษตรกร	170	45.30
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	50	13.30
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	38	10.10
อื่นๆนักศึกษา	6	1.60

2. การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน
ภายในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ได้ผลปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
การเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขต
เทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	4.12	0.74	ปานกลาง
2. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.90	0.62	มาก
3. ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง	3.50	1.15	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.17	0.67	ปานกลาง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ จากคำถามปลายเปิด
เมื่อวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจง
ความถี่และหาค่าร้อยละ ได้ผลปรากฏดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ให้มากกว่านี้	24	29.63
2	ควรให้มีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้มากกว่านี้	19	23.46
3	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบและติดตามการดำเนินการ	17	20.99
4	ให้จัดการเลือกตั้งเทศบาลเป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส	12	14.81
5	ควรรายงานผลการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมให้ประชาชนทราบ	9	11.11
รวม		81	100

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง อยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง รองลงมาคือด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากกว่านี้ รองลงมาคือควรให้มีการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้มากกว่านี้ และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาตรวจสอบและติดตามการดำเนินการตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ มีแนวทางที่จะส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในเรื่องการเลือกตั้ง ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูล

ให้เทศบาลตำบลหนองแวง นำไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงาน ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้งและด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสภาพการณ์ปัจจุบันประชาชนมีความตื่นตัวหรือสนใจทางการเมืองการเลือกตั้งที่เกิดจากการได้อามิสสินจ้าง หรือ การซื้อเสียง การให้สิ่งของการจัดงานเลี้ยงและให้สาธารณูปโภคต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ มีได้เกิดความสำนึกทางการเมืองอย่างแท้จริงมากนักแม้ว่าจะได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึงเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเลือกตั้งระดับประเทศ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา หรือแม้แต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ประชาชนจึงมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ จันแข่ง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจระเข้มะดึก อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การหาเสียงเลือกตั้ง เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ รถประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าว วิทยุ แผ่นพับ ใบปลิว เป็นต้น จากเทศบาล ค่อนข้างน้อย

และประชาชนยังยึดติดในเรื่องอามิสสินจ้าง หรือ การซื้อเสียงการให้สิ่งของ การจัดงานเลี้ยงและให้สาธารณูปโภคต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดความสำนึกทางการเมืองอย่างแท้จริง จึงอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญในการเลือกตั้ง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกธวัชรณพงษ์ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประคำ อำเภอประคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการรณรงค์การเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ผลการวิจัยด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง พบว่า ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนได้มีการติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้งอยู่เสมอ ได้เข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากสื่อต่างๆ มากมาย เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ทำให้ประชาชนได้มีแนวทางในการตัดสินใจในการนำไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้งการเมืองระดับประเทศหรือการเมืองระดับท้องถิ่น อีกทั้งในปัจจุบันการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนให้ถือว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องไปเลือกตั้ง ไม่อย่างนั้นจะเสียสิทธิในด้านต่างๆ มากมาย จึงอาจเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ประชาชนให้ความสำคัญในการเลือกตั้ง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของชิงชัย ศิริโวหาร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้อยชุมชีเหล็ก อำเภอนนทบุรี จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประชาชนไปลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการวิจัยด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้สึกว่าตนไม่มีบทบาทหน้าที่ที่จะไปติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งเพียงแต่เมื่อมีการเลือกตั้ง

ก็มาใช้สิทธิของตนก็เป็นการเพียงพอจึงไม่มีความสนใจในเรื่องการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยพร ธิตย์ประเสริฐ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กรณีศึกษาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนใน เขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ มีการติดตามข่าวสารการเลือกตั้งอยู่ในระดับต่ำ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากกว่านี้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งการเมืองท้องถิ่นและการเมืองระดับชาติ จึงทำให้ประชาชนบางกลุ่มต้องการให้เทศบาลมีบทบาทในการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองแก่ประชาชน ให้ประชาชนมีสิทธิในการออกเสียงประชามติ ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงานเลือกตั้ง ซึ่งเหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของอเนก เหล่าธรรมทัศน์ (2545 : 28) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การร่วมคิดร่วมทำการอาสาสมัคร การอุทิศตน การบริจาคเงินทองข้าวของ เครื่องใช้ให้แก่องค์กร การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาช่วยงานสาธารณะ ได้มีโอกาสบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่องค์กรและสอดคล้องกับแนวคิดสุจิต บุญบงการ และสุชมน นวลสกุล (2540 : 874-877) กล่าวว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ตามสิทธิที่ระบอบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้นั้น ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองในลักษณะ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การใช้สิทธิออกเสียงประชามติ การจัดตั้งและการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การใช้สิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

การใช้สิทธิในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการทางนิติบัญญัติ และการมีส่วนร่วมโดยการรวมตัวเป็นกลุ่มผลประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและกระตุ้นให้ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบล โดยนำข้อมูลที่ได้มาประชาสัมพันธ์ หรือแนะนำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาล และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้ปรับปรุงเพื่อพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจ และให้โอกาสแก่ประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองดังข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ดังต่อไปนี้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง ด้านการใช้สิทธิการเลือกตั้ง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง

เมื่อมีการเลือกตั้ง ดังนั้น เทศบาลตำบลหนองแวง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรรักษาไว้ และส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ รณรงค์และให้ความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญ ในการเลือกตั้ง และให้ประชาชนเข้าใจในระบอบการปกครองให้มากขึ้น ไม่ให้มีการซื้อสิทธิขายเสียง และควรเพิ่มช่องทางในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ ให้มากขึ้น เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ วารสาร ของเทศบาล เป็นต้น

1.2 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งทางการเมือง ท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแวง ด้านการตรวจสอบ ติดตามการเลือกตั้ง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือประชาชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่น ดังนั้น เทศบาลตำบลหนองแวง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักถึงบทบาท สิทธิและหน้าที่ของตนเองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกาศ ใช้เมื่อ 24 สิงหาคม 2550 ฉบับปัจจุบัน ที่เน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทางการเมืองมากขึ้น เช่น เทศบาลควรจัดประชุมอบรมสัมมนาให้ความรู้ ทางการเมืองการปกครอง การเข้าไปเป็นคณะกรรมการในการเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล และการเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนทั้งทางด้านการเมืองการเลือกตั้ง การวางแผนพัฒนา และการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน โดยดำเนินมาตรการเชิงรุกเข้าถึงประชาชนอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง อีกทั้งควรส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งแหล่งข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองในชุมชนของตน เพราะจะได้รับข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ บ้านเมือง เศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและ สังคมในชุมชนของตน

เอกสารอ้างอิง

- จิรพันธุ์ วิสูตรศักดิ์. (2547). การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมาในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชิงชัย ศิริโวหาร. (2550). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านน้อยชุมชีเหล็ก อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก. รายงานการศึกษาอิสระ รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เทศบาลตำบลหนองแวง. (2555). แบบบันทึกประมวลผลการรวมคะแนนเลือกตั้ง. บุรีรัมย์: เทศบาลตำบลหนองแวง.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปิยพร ถิตย์ประเสริฐ. (2548). การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาเฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สัมพันธ์ เตชะอิก และคนอื่นๆ. (2546). **อบต. เทศบาล อบจ. ขอนแก่น.**
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุจิตบุญองการและสุชมนวลสกุล. (2540). “**แนวโน้มในอนาคตของ
พัฒนาการทางการเมืองไทย**” ในเอกสารการสอนชุดวิชาปัญหา
พัฒนาการทางการเมืองไทย หน่วยที่ 8-15 พิมพ์ครั้งที่ 10.
นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิทย์ จันแข่ง. (2547). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน
องค์การบริหารส่วนตำบลจระเข้มืออ อำเภอด่านมะขามเตี้ย
จังหวัดกาญจนบุรี.** วิทยานิพนธ์ ร.ม.(รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- องอาจ จิตกุล. (2552). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน
เขตเทศบาลตำบลหนองแวงอำเภอละหานทราย
จังหวัดบุรีรัมย์.** ภาคนิพนธ์รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์).
บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เอนกเหล่าธรรมทัศน์. (2545). **1 ทศวรรษแห่งประชาธิปไตยไทย.**
กรุงเทพ ฯ: มิติใหม่.
- เอกราช วรรณพงษ์. (2555). **การมีส่วนร่วมการเลือกทางการเมือง
ท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประจำ
อำเภอประคำ จังหวัดบุรีรัมย์.** การค้นคว้าอิสระ รป.ม.
(รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.